

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**



ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректорка з навчальної та науково-педагогічної роботи

Дар'я МАЛЬЧИКОВА

« 05 » вересня 2024 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ**

Освітня програма **Фізична культура і спорт**
Спеціальність **017 Фізична культура і спорт**
Галузь знань **01 Освіта / Педагогіка**
Рівень вищої освіти **перший (бакалаврський)**
Факультет **фізичного виховання та спорту**
Кафедра **олімпійського та професійного спорту**
Курс **3, 2 (термін навчання 2 роки 10 місяців)**

Івано-Франківськ 2024/2025

Програму розроблено:

1.Дробот Катерина Володимирівна, доцентка кафедри олімпійського та професійного спорту, докторка філософії зі спеціальності 017. Фізична культура і спорт.

2. Глухов Іван Геннадійович, професор кафедри олімпійського та професійного спорту, доктор наук з фізичного виховання та спорту.

Програму розроблено на основі освітньо-професійної програми «Фізична культура і спорт», затверджена Вченою радою ХДУ протокол № 14 від 29 червня 2023 року.

Декан факультету



Іван ГЛУХОВ

Затверджено на засіданні кафедри олімпійського та професійного спорту

Протокол №2 від «02» вересня 2024 р.

В.о. завідувачка кафедри



Катерина ДРОБОТ

Схвалено науково-методичною радою факультету

Протокол №1 від «05» вересня 2024 р.

Голова ради



Сергій ГОЛЯКА

Керівниця навчального відділу



Вікторія ЯЦЕНКО

РОБОЧА ПРОГРАМА ПРАКТИК

Вступ

Навчальна практика для студентів, які навчаються за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт проводиться в VI семестрі тривалістю 3 тижні.

Практика проводиться відповідно до Положення про організацію та проведення практичної підготовки здобувачів вищої освіти у Херсонському державному університеті (наказ від 17.11.2023 № 521-Д), Положення про організацію освітнього процесу в ХДУ (зі змінами: наказ від 02.09.2020 № 789-Д), (зі змінами: накази від 07.02.2024 № 88-Д, від 28.05.2024 № 287- Д, від 25.06.2024 № 350-Д).

До керівництва практикою залучаються досвідчені викладачі кафедри олімпійського та професійного спорту факультету фізичного виховання та спорту ХДУ.

Термін проходження навчальної практики з 03.02.2025 по 21.02.2025 року (3 тижні) для денної форми навчання.

Структура практичної підготовки

Код освітньої компоненти	Компоненти освітньої програми	Кількість кредитів ECTS	Форма Контролю	Опис, мета
ОК 32	Навчальна практика	7,5	Захист /диф. залік	Метою практики є закріплення теоретичних знань, наявність практичних навичок та формування професійних компетентностей, істотних для майбутньої діяльності у сфері фізичної культури і спорту.

1.Мета, основні завдання та формат (очний, дистанційний, змішаний) практики;

Мета практики полягає в опануванні студентами сучасних методів і форм організації роботи тренера з виду спорту, формуванні на базі отриманих знань навичок і умінь, необхідних для здійснення професійної діяльності, прийняття самостійних рішень, творчого використання своїх знань у практичній діяльності.

Завданнями практики є:

1. Створення цілісного уявлення про зміст і характер тренерської діяльності (організаційна, виховна, навчально-спортивна, науково-дослідна, адміністративно-господарча, суддівська та представницька);

2. Формування стійких навичок з організації, планування та проведення навално - тренувального процесу, а також контролю за його ефективністю;
3. Навчання студентів передових методів організації і планування діяльності тренера з обраного виду спорту.

Формат практики – очний.

2. Програмні результати навчання та компетентності; Очікувані компетентності та ПРН

Код освітньої компоненти	Компоненти освітньої програми	ЗК	СК	ПРН
ОК 32	Навчальна практика	ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері фізичної культури і спорту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів наук з фізичного виховання і спорту, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов. ЗК 1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями. ЗК 4. Здатність працювати в команді. ЗК 5. Здатність планувати та управляти часом. ЗК 6. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК 9. Навички міжособистісної взаємодії. ЗК 10. Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК 11. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). ЗК 12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	СК 1. Здатність забезпечувати формування фізичної культури особистості. СК 3. Здатність до організації оздоровчо-рекреаційної рухової активності різних груп населення. СК 12. Здатність використовувати спортивні споруди, спеціальне обладнання та інвентар. СК 14. Здатність до безперервного професійного розвитку.	ПРН 1. Здійснювати аналіз суспільних процесів у сфері фізичної культури і спорту, демонструвати власне бачення шляхів розв'язання існуючих проблем. ПРН 2. Спілкуватися українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування. ПРН 3. Уміти обробляти дані з використанням сучасних інформаційних та комунікаційних технологій. ПРН 4. Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне та самокритичне мислення. ПРН 5. Засвоювати нову фахову інформацію, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег. ПРН 6. Мати базові знання з проведення досліджень проблем фізичної культури і спорту, підготовки та оформлення наукової праці ПРН 21. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

3. Програма (види, зміст і обсяг завдання (робіт), форма виконання практики

На початку практики студент складає індивідуальний план роботи на період проходження практики, в якому зазначає терміни виконання завдань практики. Також впродовж практики заповнюється звіт її проходження, в якому фіксується зміст роботи практиканта, а також його враження та пропозиції відносно удосконалення виконаних завдань.

За час проходження практики студент зобов'язаний виконати всі розділи програми у відповідності зі своїм індивідуальним планом.

Під час проходження навчальної практики створюються умови для прояву особистої ініціативи і творчості, уникнення шаблону і формалізму в змісті, організації і методики проведення навчально-тренувальних занять та інших фізкультурно-спортивних заходів практикантом.

Зміст і оцінювання практики

№	Назва робіт/завдань	Форма звітності (фото-, відео, презентація, тощо)	Кількість балів за виконання робіт/завдань (max)
Модуль фахової теоретико-методичної підготовки			
1	Особливості проведення занять та змагань обраного виду спорту	Презентація	0-5
2	Конспект тренувального заняття №1 з обраного виду спорту	Конспект	0-5
3	Конспект тренувального заняття №2 з обраного виду спорту	Конспект	0-5
4	Індивідуальне завдання від кафедри олімпійського та професійного спорту	Звіт про виконання	0-5
Модуль фахової практичної підготовки			
1	Проведення залікового заходу №1	Відео	0-10
2	Проведення залікового заходу №2	Відео	0-10
3	Проведення залікового заходу №3	Відео	0-10
Захист практики			
1	Надання оформленого згідно встановлених вимог звіту з практики. Захист звіту. Відповідь на запитання.	Презентація результатів проходження практики на звітній конференції (фото-звіт, відео або медіа презентація).	0-50
	ВСЬОГО		100

Примітки:

Загальна кількість балів:

-100 балів відповідно до Порядку оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Херсонському державному університеті (наказ 07.09.2020 № 803-Д)

Модуль самостійної роботи

Відпрацювання самостійно здобувачами вищої освіти першого (бакалаврського) рівня таких завдань:

Індивідуальне завдання.

З метою набуття здобувачам вищої освіти першого (бакалаврського) рівня під час навчальної практики умінь і навичок самостійного розв'язання виховних, організаційних та наукових проблем та ґрунтовного вивчення окремих питань програми практики надається індивідуальне завдання проведення бесід, диспутів, заходу з олімпійської освіти, обговорення спортивних статей і книг, зустрічі з видатними спортсменами.

4. Організація проведення практики

Кожна практика включає три етапи.



На першому етапі практики проводиться настановна конференція, на якій:

- завідувач кафедри та керівники розкривають мету та основні завдання практики, знайомлять здобувачів з базами практики, порядком проходження практики, видами робіт, порядком оцінювання, оформлення звітної документації та процедурою контрольного заходу.

На початку практики здобувачі вищої освіти повинні отримати інструктаж з охорони праці, ознайомитися з правилами внутрішнього трудового розпорядку підприємства, порядком отримання документації та матеріалів.

Методи навчання

У процесі практичної підготовки використовуються такі методи навчання:

- словесні методи: презентація, розповідь, бесіда, пояснення, дискусія, виконання ситуаційних вправ та обговорення проблемних ситуацій;
- наочні методи: мультимедійна презентація, демонстрація;
- практичні методи: розв'язання практичних та аналітичних завдань, метод проєктування, виконання індивідуальних завдань, тренінг тощо.

5. Методичні рекомендації

За час проходження навчальної практики студенти-практиканти зобов'язані виконати розділи програми відповідно до індивідуального плану.

Під час проходження практики створюються умови для прояву особистої ініціативи і творчості, уникнення шаблону і формалізму в змісті, організації і методики проведення навчально-тренувальних занять та інших фізкультурно-спортивних заходів практикантом.

1. Підготувати індивідуальний план роботи практиканта, який включає види діяльності, передбачені програмою практики, орієнтовану кількість годин на їх виконання та відмітку про виконання, яку робить методист університету;
2. Підготувати і провести 3 залікових заходів;
3. Скласти 2 конспекти тренувального заняття з підписом та оцінкою керівника-методиста й фахового керівника;
4. Підготувати презентацію на тему: особливості проведення занять та змагань обраного виду спорту з підписом фахового керівника;
5. Підготувати звіт про виконану роботу та своєчасно захистити матеріали практики з оформленням відповідної робочої документації.

6. Система та критерії оцінювання, формування підсумкової оцінки.

За результатами виконання завдань практики та успішного захисту на звітній конференції, здобувач отримує **підсумкову оцінку**.

Фаховим керівником-викладачем від бази практики здійснюється поточний та підсумковий контроль за виконанням окремих розділів всієї програми студентами-практикантами. Ведеться контроль початку та закінчення роботи. Студенти зобов'язані мати звіт про результати практики, у якому повинна міститись інформація про виконання завдань впродовж робочого дня, що відповідають всім пунктам індивідуального плану, та кількості годин роботи.

Фаховий керівник робить відмітку в індивідуальному плані практиканта про виконання роботи тільки тоді, коли вона зафіксована.

Підсумкова оцінка виробничої практики нараховується за накопичувальним принципом і є сумою таких компонентів:

Рекомендований розподіл балів за результатами проходження практики

Зміст завдання	Кількість балів
Поточний контроль	50
Методична робота	0-5
Виховна робота	0-5
- Матеріали практичних занять (тексти, презентація)	0-10
- Проведення залікових заходів	0-30

Зміст завдання	Кількість балів
Підсумковий контроль Захист звіту	0-50

Контроль і оцінку навчальної практики здобувачів здійснює викладач-керівник практики.

За підсумками практики здобувачам виставляється залік, за всі напрямки діяльності здобувача у відповідності з вимогами розділу «Зміст практики».

Здобувач, який не виконав програму з практики, отримав негативний відгук про роботу або незадовільну оцінку при захисті звіту, відраховується із університету.

Захист результатів практики на заліку

Кількість балів	Оцінка	Критерії оцінювання
50-45	Відмінно	Всі завдання практики виконано в повному обсязі, виявлено вміння здобувача застосовувати і творчо використовувати педагогічні та методичні знання, пов'язані з особливостями і засобами освітньої діяльності. Також продемонстрована активність та ініціативність. Звіт подано у встановлений термін, який містить всі структурні елементи. У звіті про результати практики зафіксовано зміст роботи протягом усього періоду проходження педагогічної практики, є характеристика, підписи керівника від бази та університету завірені печаткою. Характеристика-відгук позитивна, оцінка керівника за практику від бази – «відмінно».
44-28	Добре	Завдання виконані правильно, але недостатньо повно. Виявлено вміння здобувача застосовувати педагогічні та методичні знання, пов'язані з особливостями і засобами освітньої діяльності. Не виявлено творчого, індивідуального підходу. Звіт подано у встановлений термін, який містить всі структурні елементи. У звіті про результати практики зафіксовано зміст роботи протягом усього періоду проходження практики, є характеристика, підписи керівника від бази та університету завірені печаткою. Характеристика-відгук позитивна, оцінка керівника за практику від бази – «дуже добре».
27-10	Задовільно	Завдання практики виконано в неповному обсязі, в ході виконання завдань допускалися помилки. Звітна документація неоформлена або оформлена з помилками. Звіт про результати практики не вірно

Кількість балів	Оцінка	Критерії оцінювання
		оформлено. У характеристиці-відгуку оцінка керівника за практику від бази – «задовільно».
9-0	Незадовільно	Завдання невиконані. Виявлені проблеми встановлення контакту з вчителями та учнями, не сформовані вміння проводити відповідні види педагогічної діяльності. Звітна документація оформлена з помилками. Відсутній звіт про результати практики, характеристика-відгук.
0	Незадовільно	Здобувач повністю не виконав програмного матеріалу практики, не консультувався з керівником практики, не готовий відповідати на будь-яке запитання з проходження практики.

Здобувач має право оскаржити організацію та результати проходження практики відповідно Порядку оскарження процедури проведення та результатів оцінювання контрольних заходів у ХДУ (наказ від 07.09.2020 № 802-Д), розміщеного за покликанням: <https://ksu24.kspu.edu/s/TanPg>

Результати складання захисту практики оцінюються за Шкала оцінювання: національна та ECTS.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів /Local grade	Оцінка ЄКТС		Оцінка за національною шкалою/National grade
90 – 100	A	Excellent	Відмінно
82-89	B	Good	Добре
74-81	C		
64-73	D	Satisfactory	Задовільно
60-63	E		
35-59	FX	Fail	Незадовільно з можливістю повторного складання
1-34	F		Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

7. Вимоги до звітної документації.

Після закінчення терміну практики студенти звітують про виконання програми та індивідуального плану.

Загальна і характерна форма звітності студента протягом практики - подання письмового звіту, підписаного і оціненого безпосередньо фаховим керівником від бази практики.

Звітна документація з навчальної практики складається з таких частин:

- Звіт про результати практики, оформлений згідно з вимогами, який містить індивідуальний план роботи здобувача на базі практики з позначками про виконання кожного завдання від керівника;
- звіт здобувача, оформлений згідно з методичними рекомендаціями;
- залікові заходи згідно методичних рекомендацій.

Завдання до контрольного заходу складаються з таких видів робіт:

- виконання всіх видів робіт;
- оформлення звіту про результати практики;
- написання звіту.

8. Підведення підсумків практики

Підведення підсумків та узагальнення результатів навчальної практики відбувається на підсумковій конференції (на платформі ZOOM з автентифікацією здобувачів), за участі керівників від університету, представників деканату та членів комісії відповідно до Розпорядження ХДУ «Про затвердження складу комісій для проведення заліку».

Звіт та зазначені в програмі практики документи здобувач подає на рецензування керівнику від університету не пізніше ніж за три дні по контрольному заходу (підсумкової конференції). За результатами практики, здобувачі звітують про виконання програми практики та отримані результати практики (виступ 2-3 хв.) розроблені презентації (фото-звіт, відео або медіа-презентація проведених заходів). Звітна презентація погоджується з керівником від університету та містить відео/фото/скріншоти результатів виконання завдань програми практики.

Після захисту, членами комісії/керівниками від університету/гарантами за бажанням можуть бути поставлені питання (1-2 питання) за результатами проходження здобувачем практики.

9. Перелік рекомендованих джерел

1. Ареф'єв В.Г. Самостійна робота студентів під час педагогічної практики: Навчально-методичний посібник для студентів факультетів фізичного виховання педагогічних вузів / В.Г. Ареф'єв, В.І. Куриш, Н.Д. Михайлова. - К.: НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2007. – 104 с.
2. Воловик Н.І. Тренерська практика: методичний посібник для студентів факультетів фізичного виховання та спорту вищих педагогічних навчальних закладів. /Н.І. Воловик, В.А. Березовський – К.: Видавництво НПУ імені М.П. Драгоманова, 2017. – 42 с.
3. Воробйов М.І. Практика в системі фізкультурної освіти. К.: Олімпійська література, 2006. 190 с.
4. Гаценко В.П. Тренерська практика в вищому навчальному закладі / Гаценко В. П., Слаутіна Н. В. Черкаси: [Вид. від. ЧНУ ім. Б. Хмельницького], 2010. 44 с.
5. Маляренко І.В., Савченко М.І. Педагогічна практика студентів факультету фізичного виховання та спорту. Херсон, 2003. 39 с.

6. Матійків І. М. Тренерська майстерність: теорія і практика. Практикум для тренерів: [метод. посіб.]. Львів : СПОЛОМ, 2021. 224 с.
7. Москаленко Н.В. Кожедуб Т.Г. Інноваційні підходи до теоретичної підготовки у фізичному вихованні : навчальний посібник. Дніпропетровськ, 2015. 107 с.
8. Кольцова О.С. Практика в системі вищої освіти: [методичні рекомендації для студентів спеціальностей 014 Середня освіта (Фізична культура), 017 Фізична культура і спорт]. Херсон: ПП Вишемірський В.С., 2019. 120 с.
9. Концепція розвитку педагогічної освіти/ МОН України, від 16.07.2018 р, наказ № 776.
10. Савченко В.Г., Долбишева Н.Г., Табінська С.О. Професійна та науководослідна діяльність магістра фізичної культури і спорту : навчальний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти магістр спеціальності 017 «Фізична культура і спорт» у галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка». 2-е вид., доповн. та перероб. Дніпро, 2018. 225 с.
11. Програма науково-педагогічної практики для студентів V курсу факультету фізичної культури і спорту та студентів VI курсу ФП та ЗО спеціальність 017 – «Фізична культура і спорт». URL: <http://repository.ldufk.edu.ua/bitstream/34606048/16109/1/%d0%bc%d0%b0%d0%b3%d1%96%d1%81%d1%82%d1%80%d0%b8%20017.pdf>

Інформаційні ресурси

1. Міністерство освіти України <https://mon.gov.ua/ua>
2. Верховна Рада України. Закони [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3808-12>
3. Міністерство молоді та спорту України. Сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dsmsu.gov.ua/index/ua>
4. Фізична активність, здоров'я і спорт. Наукове фахове видання України <http://sportscience.ldufk.edu.ua/index.php/fazis>
5. Закон «Про освіту». URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>